

Bērnu “pieņemšanas un nodošanas akts” iepriekš sarunātās nedēļas nogalēs; kurus svētkus bērni svin pie mammas, kurus – pie tēta; mammas mājas un tēta mājas kārtība un noteikumi – tā ir reāla ikdienu daudzu bērnu un pieaugušo dzīvē. Tā tas vienkārši ir. Bet vai vienkārši?

Gunitas Krilovas romāns ļauj ielūkoties nezināmajā – kā ir aiz tām durvīm, kur tagad saimnieko “cita Viņa” un kur savu tēva mīlestības un uzmanības devu saņem šķirtās ģimenes bērns. Tas ļauj ieraudzīt, ka “citas Viņas” dzīve tomēr nav tāda kā publicēšanai paredzētajās bildēs, un liek domāt, vai un kas varēja būt citādi.

Vienlaikus kļūst skaidrs, ka dzīvi nav iespējams kādā brīdī sākt no baltas lapas, neizlīgstot ar pagātņi un neatrisinot sarežģījumus, kas piedzīvoti. Jo īpaši attiecībā ar saviem pirmajiem tuvajiem cilvēkiem – vecākiem.

Dzemdības vienmēr ir dubulta dzimšanas diena: nāk pasaulē bērns, un piedzimst mamma. Tieši kļūšana par mammu sievietei mēdz būt liels izaicinājums, jo nu jātiek galā ne tikai ar jaunās realitātes pienākumiem: mazuļa aprūpi, sava ķermeņa izmaiņām pēc grūtniecības un dzemdībām, citu dzīves ritmu ar ierobežotām iespējām to kontrolēt. Reizēm vēl lielāks izaicinājums ir tieši emocionālā pasaule – ne vienmēr saprotamas, dažreiz pat pretrunīgas izjūtas, atskārsmes, ka realitāte atšķiras no iepriekš izsapņotā un plānotā, spēja ieraudzīt savas un partnera, savas un vecāku attiecības pavisam citā gaismā. Šie ir tikai daži no soļiem, kas sievietei ļauj nonākt citā brieduma pakāpē – būt mammai un vienlaikus būt arī sievietei, bet jau citādi.

*Vija Veisa, ginekoloģe,
dzemdību speciāliste, divu bērnu mamma*

Romāna galvenie varoņi ir Eva un Druvis. Eva ir izaugusi viena vecāka ģimenē – viņu ir izaudzinājusi mamma. Eva sapņo par to, ka kādu dienu viņai būs sava ģimene. Druvim ir bērns no iepriekšējām attiecībām un vainas apziņa. Veidojas attiecību trīsstūris: vīrietis, viņa jaunā sieva un bijusī sieva.

Vai Evai un Druvim, veidojot savu ģimeni, izdosies izvairīties no liktenīgām attiecību kļūdām? Cik brīvi mēs esam savās izvēlēs, cik lielā mērā nolemti atkārtot savu vecāku kļūdas? Katram cilvēkam ir sava pagātne, pieredze. Mums ir jāiemācās pieņemt savu un otra cilvēka pagātņi un sadzīvot ar to.

Mūsu uzmanībai – mūsdienīgs romāns par sievietes un vīrieša attiecību likločiem. Tas nepiedāvā gatavas atbildes, bet dod iespēju katram pašam vērtēt un mācīties no grāmatas varoņu pieredzes.

*Sandis Ratnieks, sistēmiskās psihoterapijas speciālists,
divu bērnu tētis*

Gunita Krilova
Cukursaldā

821.174-31
Kr 595

Arņa Kilbloka vāka dizains

Vāka noformējumā izmantots attēls no iStock.com / Tutye
Autores foto: Artūrs Ķipsts, Mammamuntetiems.lv

Šis ir ar autortiesībām aizsargāts darbs. Darba reproducēšana vai jebkāda cita neatļauta izmantošana ir autortiesību pārkāpums.
Par autortiesību pārkāpšanu ir paredzēta atbildība Krimināllikuma 148. pantā.

© Gunita Krilova, 2021

© Literārā apdare, izdevums, mākslinieciskais noformējums,

Apgāds Zvaigzne ABC, 2021

ISBN 978-9934-0-9342-5

6. JANVĀRIS

Čava! Kā sniegs un brīvdienas?
Nesaprotu, kā tu vari salt uz kalna!

Telefonam spalgi iekaucoties, Daiga sveicina mani no foto ar karstā upeņu balzama glāzi. Redzams, kā no viņas dzēriena augšup paceļas mīksti garaiņi. Protams, tas ir balzams. Nepastāv variants, ka Daiga svētdienā malkotu karstu upeņu sulu un sūtītu šo foto man. Diez kad kāds gudrais prāts radīs iespēju pa telefonu kopā ar foto nosūtīt arī smaržu? Sen jau bija laiks. Tad es varēšu nešaubīties par savas draudzenītes kaislībām.

Super! Es takš sēžu kafenē,
dzeru piena putas ar kafijas smaržu
un baudu ziemu caur logu.

Nosūtu viņai pretī savu pa pusei izdzerto un atdzi-
sušo kafiju. Kalna kafejnīcā tā nav pārāk laba, tāpēc
nemaz nesteidzos to iztukšot.

Vienalga – brīvprātīgi dzīt sevi prom
no mājas šādā laikā, brrrr! Mums te
riktīgi puteņo!

Jums jau tur vienmēr puteņo, lauki
kā nekā!

Jā, jā. Kādas izjūtas uz Jauno gadu?
Sataisīji savu vēlmju un plānu kolāžu?

Kā tad, piecas, zini, sataisīju! 😊 Ne
tak, netaisos niekoties, nepielauzīsi mani.
Man jau viss ir. Nevajag kolāžu.

Iestrebju atdzisušo kafiju. Nesaprotu draudzenes kais-
lību uz tām domu materializēšanas muļķībām.

Ehh, laimīgā! Es gan drošības labad
sataisīju pa nopietno.

Nu, nu, ko saliki?

Kā – ko?! Naudu. 😊 Nē, nē.
Mīlestību, laimi, blaaa blaaa blaaaa...

Pag, tā nedrīkst – bla bla blaa. Pati teici,
ka jāliek konkrēti. Ja uzlīmēsi tikai pliku
sirsniņu, domādama dabūt mīlestību,
Krisa Evana vietā tiks pie Markusa
Rivas. Jāliek ļoti konkrēti! Pati man teici!

Labi, labi!!! 😊

Ir man konkrēti. Nestreso. Bet tev
jābrauc apskatīt. Tādu nākotnes vīziju
nevar caur internetu noplūdināt, kāds
pārķers un savāks manus sapņus sev.

😊 Kā tad, skaidra lieta!

😊 Nuja!

Bet ko gan tev tik dikti vajag?

Visu, mīļā, visu! Laba nekad nav par
daudz. Un Jaunajam gadam ir *magic*

spējas – visas manas iepriekšējās
kolāžas ir piepildījušās – māja, puikas,
kāzas...

Pag, pag, puikas tev piedzima, kad tu
savus sapņus piepildīji ar rumkolām,
nevis ar nākotnes vēlmju kolāžām!

Nemuldi! Vot, atbrauksi un redzēsi
manas vēsturiskās kolāžas – cik tās
elegantas.

OK! Varbūt māju tu tur esi uzlīmējusi, īstu
Balto namu – par to es nešaubos, bet
puikas... hmmm... labi, ko nu par to.

Tieši tā. Starp citu, šodien Zvaigznes
diena, debesu vārti vēl vaļā – tipini uz
mājām un taisi savu kolāžu. Kosmosā
ir spēks! Viss piepildīsies un būs!

Tu zini, ka es neticu tam sviestam.

Labi, labi. Ko tu tur vispār dari uz tā
kalna? Tu tak neslēpo?

Nē, es ne. Druvis.

Labi, sveicini Druvi. Man te, ar tevi
runājot, balzams atdzisis. Jāiet uzsildīt.

Labi, labi. Bučas. Sveicieni puikiem.

Es taču zināju, ka Daigas glāzē nav upeņu sulas.
Pazīstu es viņu kā raibu suni. Nolieku telefonu uz galda.
Hm, bet kas gan Daigai ir vēlmju kolāžā? Laiski izstaipos.

Ko gan viņa vēl var gribēt? Viņai taču viss ir! Gluži tāpat kā man. Paraustu plecus – mūsu gados kolāžām ir jāmet miers un jāsāk rīkoties, ja vēlamies piepildīt savus sapņus. Iedzeru kafiju, bet, sajūtot glumas putas sev mutē, iespļauju tās atpakaļ glāzē. Šajā kalna kafejnīcā es vairs nedzeršu neko.

“Tu nebrauksi?” Pēc mirkļa Keitija sārtiem vaigiem un piloša veras manī ar savu silto, bērnišķīgo skatienu.

“Nē, zaķīt, nē,” saku viņai, nevērīgi caur logu meklējama Druvi.

“Bebim tas nepatīktu?”

“Man bail, ka es varētu nokrist un savainoties. Tas gan bebim nepatīktu.”

“Ā,” Keitija nosaka bez turpmākiem komentāriem. Ar to meitenei viss top skaidrs. Un pa durvīm laukā viņa jau ir.

Sēžu kafejnīcā un vēroju ziemu aiz loga. Liekas, ka gaiss ir sastindzis un apstājies, ne vēsmiņa šodien nav manāma. Koki apsniguši balti jo balti, krūmi sastājušies krāšņās kupenās. Visa daba, aizturējusi elpu, gaida, kas nu būs – vētra, putenis vai beidzot saule. Tāda, aizturējusi elpu pirms lielajiem piedzīvojumiem, reizēm jūtos arī es. Sēžu un baudu miera mirkli. Drīz satumsīs. Kafija jau atdzisusi, bet es nedomāju to šļuru vairs dzert. Negaršo. Un, ja ieliešu sevī vēl kādu šķidrumu, atpakaļceļā vajadzēs uz tualeti ik pa simt metriem.

Pa logu man pretī smaida Druvis. Paceļu uzacis un plati atsmaidu. Viņš māca Keitijai braukt ar slēpēm. Viņai galīgi nesanāk, bet tas nekas. Galvenais taču ir kopā

būšana. Keitija man aktīvi pamāj. Meitenes vaigi deg sarkani no dzestrā gaisa, bet acis laimē spīd. Viņa pacietīgi klausās un mācās, ko tētis rāda, mēģina to atkārtot, bet krīt bez mitas. Mazās kājeles nav tik veiklas, un rokās trūkst spēka. Druvis viņu ķer un stumj, tur un atbalsta. Protams, bērnam nesanāk, ja slēpošanai pievēršamies tikai reizi gadā. Tomēr meitene kūst laimē un es arī. Ģimeniska svētdienas laime.

Spējš grūdiens pa sāniem mani iztraucē no pārdomām. Nedaudz saļecos, bet tad atslīgstu krēslā. Šķiet, mana roka pati atrod ceļu uz vēderu – glauda un pajā to. Mazais grozās, spārdās un urbj man sānā ar savu dūrīti, kā sacīdams: “Sveika, mamma!” Domās viņam atbildu: “Sveiks, mazais!” Sēžu, un nemanot man sejā parādās laimīgākais smaids pasaulē. Britu zinātnieki ir izpētījuši, ka mātes sarunāšanās ar vēl nedzimušu mazuli attīsta bērniņa smadzenes daudz labāk nekā klusēšana, pie sevis ironizēju. Un es arī ticu, ka sarunāšanās ar nedzimušo bērni pat tikai domās vien mazo pozitīvi ietekmē. Bēbis atbild uz maniem glāstiem un daudzās kā negudrs, groza galviņu pa manu klēpi tik traki, ka man gribot negribot jāsteidz uz tualeti. Grūtnieču prieciņi – kamēr citi naski bauda ziemas izpriecas, es apmeklēju tualeti tik bieži, ka jau no galvas zinu uzvedības noteikumus kalna kafējnīcas labierīcībās.

“Kategoriski aizliegts toletes podā izmest papīru un citas lietas!!! Administrācija” – vēsta uzraksts sarkaniem burtiem, kas piestiprināts pie tualetes durvīm. Kas gan būtu tās “citas lietas”, ko cilvēki mēdz izmest publisko labierīcību podos? Neapmaksātie rēķini? Cigarešu gali vai varbūt izlietotie prezervatīvi? Noskurinos. Un vai

tiešām vārdi “tualete” un “administrācija” ir tik sarežģīti, ka pieauguši cilvēki nespēj iemācīties tos pareizi uzrakstīt? Nopūšos un nopriecājos, ka vismaz ziepes šajās labierīcībās ir ar patikamu smaržu. Savam bērnam es gan iemācišu pareizi rakstīt.

Kad atgriežos, Druvis ar Keitiju jau gaida mani pie galda. Abi izskatās svaigi, veselīgi sārti un laimīgi.

“Nu, kā izbraukājāties?” es apsēžoties jautāju.

“Superīgi! Tev arī vajadzētu pamēģināt. Tētis prot visādus trikus. Man gan nesanāk. Es nokritu, sasitu elkoni, bet pārāk traki nesāp. Paskaties, re! Un tad vēl tur bija tāds puisis, kas lēca pa tramplīnu ar vienu slēpi! Vai atbrauksim rīt vēl?” Keitija nepagurdama runā.

“Nē, rīt jau, zaķīt, uz skolu jāiet.”

“Ā...” Keitija sašļūk. Cik aizrautīgi viņa stāstīja par tikko piedzīvoto uz kalna, tik bēdīga ir tagad. Arī man kļūst mazās žēl, un es noglaudu viņas pieri. Tā ir sasnīdusi un lipīga. Gaišie matiņi ap sejas ovālu pavisam sakrullējušies un slapji.

“Mēs varēsim atbraukt kādā citā nedēļas nogalē,” Druvis mierina meitu.

“Tik ilgi jāgaida!” Mazā neklūst priecīga par solījumu, kas tiks izpildīts varbūt tikai pēc mēneša – labākajā gadījumā.

“Pag, nu neskumsti! Diena jau vēl nav galā. Tieciet vaļā no slāpējām drēbēm, un brauksim mājās. Mēs varētu uzcept ābolmaizi. Ko saki, Keitij?” es mierinu bērnu. Pati gan zinu, ka bēdu kļiedēšana ar saldumiem nav tas labākais ieradums, kuru ieviest mazas meitenes dzīvē. Tomēr – ja man tas neko sliktu nav nodarījis, arī Keitijai nekas ļauns nenotiks. Mazliet plātsmaizes nevienam nespēj kaitēt.

“Nu labi.” Keitija nav sajūsmā, tomēr dodas ar tēti atbrīvoties no biežajām drēbēm. Aiz viņiem paliek slapjas pēdas. Es atsēžos, bet jau uzreiz mani sagaida dunka vēderā no iekšpuses.

“Hei, mazais, tu gan neatteiktos no ābolmaizes gabiņa, vai ne?” domās saku bērnam. Manu garastāvokli šodien nekas nesabeigs.

Ceļš mājup ved mūs cauri janvāra tumsai. Druvis stūrē mierīgi un ligani, mēs klausāmies Ziemassvētku dziesmas, un Keitija dzied līdzi. Vai nu viņas balstiņa, vai kafejnīcā uzņemta kafija liek mazajam vēderbērim dunkāt mani sevišķi sparīgi. Grozos krēslā, bet nekādi nespēju atrast ērtu pozu. Ja man rīt nebūtu jāiet uz darbu, nesatrauktos par neērtībām un sagurumu. Pirmsdzemdību atvaļinājums sāksies vien pēc pāris nedēļām, bet es jau nespēju to sagaidīt. Koncentrēties darbam, esot septītajā grūtniecības mēnesī, – tas no manis prasa tik daudz pūļu, ka nekam citam īsti neatliek enerģijas. Tāpēc tik izmisīgi gaidu savu brīvlaiku. Darāmo darbu saraksts vien ir iespaidīgs. Esmu ieplānojusi ne tikai sarūpēt mazuļa pūriņu, bet arī noadīt sev gan tautisku šalli, gan cimdus – gribēju to paveikt jau uz Latvijas simtgadi, bet galīgi nebija laika. Tāpat fotogrāfiju šķirošana un izdrukāšana nekad nav tik steidzams darbs, lai to paveiktu. Tāpēc virs manas un Druvja gultas vēl joprojām nav manis iecerētās fotokolāžas no mūsu kāzām. Varbūt vajadzētu sagaidīt, kad mazais piedzims un tad tajā iekļaut arī viņu? Es gan gribēju, lai tā ir tikai mūsu kolāža. Mana un Druvja. Un kur nu vēl receptes, kas noteikti jāizmēģina! Gatavās maltītes, kas jāsasaldē, lai ar mazu bērnu uz rokām varētu uzņemt vajadzīgās

uzturvielas. Radu un draugu satikšana, nesteidzīgas pastaigas... Domās pārcilāju darbus. Bet, nē, līdz tam visam man vēl jāpaciešas.

Nav jau tā, ka man nepatīktu mans darbs. Strādāt prestižākajā Montessori bērnudārzā Rīgā vai vismaz Pārdaugavā – tas vien ir ko vērts. Man kā audzinātājam un metodiķei ir ļoti daudz pienākumu. Pats nogurdinošākais ir darbs ar vecākiem. Iestāstīt tiem, ka triju gadu vecumā bērns ir spējīgs nokārtoties uz podiņa, ir sevišķi grūti. Īpaši, ja tas vecāks ir skūts papiņš, kas brauc ar jaunāko *BMW X5* un, lai saģērbtu bērnu, izmanto vismaz divas viedierīces uzmanības novēršanai. Diemžēl manā ikdienā ļoti bieži ir jāsastopas ar šādiem vecākiem, kas uzskata, ka visu, jo īpaši bērnu nepaklausību, var atrisināt vai nu ar naudu, vai ar vēl lielāku naudas daudzumu, vai ar pietiekami dinamisku *YouTube* animāciju. Tad nu es nekautrējos audzināt arī viņus, tos vecākus. Jo – būsim godīgi – kādi gan var izaugt bērni, ja vecāki tos galīgi neciena un trīs gadus vecam bērnam stūķē virsū pamperu un ar knupi aizbāž muti, lai tas neradītu liekus trokšņus!? Nē, man tas nav saprotams.

Apmierināti pasmaidu un atskatos uz Keitiju. Vēl jo-projām dzied. Raugos viņā ar lepnumu. Protams, ja būtu tikai Druvja teikšana, Keitijai tiktu atļauts pustumšā mašīnā blenzt pārāk spilgtā telefona ekrānā un visu ceļu spaidīt kaut kādas bumbiņas. Paldies Dievam, teikšana ir arī man. Un Keitija dzied. Uz “Zvaniņš skan” viņai pievienojos arī es.

Druvis turpina līgani stūrēt, izliekoties, ka mūsu ne pārāk taisnā dziedāšana viņu netraccina. Mans mīļais vīrs.